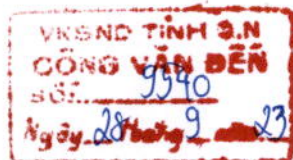

Số: 69 /TB-VC1-HS

Hà Nội, ngày 25 tháng 9 năm 2023

THÔNG BÁO RÚT KINH NGHIỆM

Thông qua công tác thực hành quyền công tố và kiểm sát xét xử theo thủ tục phúc thẩm đối với vụ án Vũ Đức Hiệp phạm tội “Lừa đảo chiếm đoạt tài sản” theo Bản án hình sự sơ thẩm số 62/2022/HSST ngày 05/9/2022 của Tòa án nhân dân tỉnh T, bị Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội hủy toàn bộ bản án để điều tra lại. Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội thông báo để Viện kiểm sát nhân dân địa phương cùng nghiên cứu, rút kinh nghiệm như sau:

1. NỘI DUNG VÀ QUÁ TRÌNH GIẢI QUYẾT

Năm 2015, Vũ Đức Hiệp là nhân viên trình dược thường xuyên đến cửa hàng thuốc tân dược nhà chị Trần Thị Thu Hằng tại huyện K, tỉnh T giới thiệu các sản phẩm thuốc tân dược. Qua giới thiệu, nói chuyện Hiệp và chị Hằng nảy sinh tình cảm, thấy chị Hằng là người mê tín, con hay ốm đau, Hiệp nảy sinh ý định chiếm đoạt tiền của chị Hằng với thủ đoạn “dựng” lên một bà Lan thầy cúng cao tay ở thành phố Hà Nội không có thật và nói dối chị Hằng muốn con khỏe mạnh, gia đình hạnh phúc, làm ăn thuận lợi, Hiệp sẽ nhờ bà Lan cúng lễ giúp. Từ tháng 4/2016 đến ngày 22/3/2021, Hiệp đã thực hiện 74 lần chiếm đoạt của chị Hằng tổng số 1.735.450.000 đồng (chuyển qua tài khoản 714.450.000 đồng, tiền mặt 1.021.000.000 đồng) để lập đàn, cúng lễ cầu sức khỏe, bình an cho gia đình chị Hằng. Sau khi chiếm đoạt được số tiền trên, Hiệp sử dụng vào việc trả nợ, xây nhà và chi tiêu cá nhân hết dẫn đến không có khả năng hoàn trả.

Kết luận giám định số 6246/C09-P6 ngày 27/10/2021 của Viện khoa học hình sự Bộ Công an, đối với điện thoại Apple Iphone 6s màu hồng của chị Trần Thị Thu Hằng: “Trong điện thoại của chị Hằng có 4079 tin nhắn iMessage giữa thuê bao 0987.288.118 với thuê bao 0987.922.818; 4667 tin nhắn SMS giữa thuê bao 0987.288.118 với thuê bao 0392.242.982; 10 tin nhắn giữa thuê bao 0987.288.118 với thuê bao 0865.147.563; 1101 tệp ảnh, 126 tệp video, 03 tệp ghi âm lưu trữ trong máy điện thoại di động” ..

Kết luận giám định số 6245/C09-P6 ngày 27/10/2021 của Viện khoa học hình sự Bộ Công an đối với điện thoại Iphone 7 Plus màu vàng của Vũ Đức Hiệp: “Tìm thấy 123 tin nhắn iMessage giữa thuê bao 0987.922.818 với thuê bao 097.288.118, 01 tin nhắn SMS giữa thuê bao 0987.922.818 với thuê bao 039.224.2982, 3226 tệp ảnh, 271 tệp video, 03 tệp ghi âm lưu trữ trong máy điện thoại gửi giám định. Không tìm thấy dữ liệu trong thẻ SIM”.

Bản án hình sự sơ thẩm số 62/2022/HSST ngày 05/9/2022 của Tòa án nhân dân tỉnh T, áp dụng điểm a khoản 4 Điều 174; điểm s khoản 1 Điều 51; điểm b, e, g khoản 1 Điều 52; Điều 50; Điều 38 Bộ luật hình sự, xử phạt bị cáo Vũ Đức Hiệp 15 năm tù về tội “Lừa đảo chiếm đoạt tài sản”.

Ngoài ra, bản án còn tuyên về trách nhiệm dân sự, xử lý vật chứng, án phí và quyền kháng cáo.

Ngày 16/9/2022, người bị hại chị Trần Thị Thu Hằng có đơn kháng cáo toàn bộ bản án sơ thẩm.

Bản án hình sự phúc thẩm số 365/2023/HSPT ngày 18/5/2023 của Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội, tuyên hủy toàn bộ Bản án hình sự sơ thẩm để điều tra lại (có sai lầm nghiêm trọng trong việc thu thập và đánh giá chứng cứ).

2. NHỮNG VẤN ĐỀ RÚT KINH NGHIỆM

Căn cứ vào các tài liệu chứng cứ có trong hồ sơ vụ án, đủ cơ sở kết luận: Trong thời gian từ tháng 4/2016 đến ngày 26/3/2021, Vũ Đức Hiệp lợi dụng chị Trần Thị Thu Hằng là người mê bói toán nên đã dùng thủ đoạn gian dối, chiếm đoạt tiền của chị Trần Thị Thu Hằng với tổng số tiền 1.735.450.000 đồng. Với hành vi nêu trên, Tòa án cấp sơ thẩm đã kết án Vũ Đức Hiệp đã phạm vào tội “Lừa đảo chiếm đoạt tài sản” quy định tại điểm a khoản 4 Điều 174 Bộ luật Hình sự là đúng người, đúng tội.

Tuy nhiên, hồ sơ thể hiện, tại Cơ quan điều tra chị Hằng đã nộp Giấy xác nhận nợ ghi ngày 09/7/2021 có nội dung Vũ Đức Hiệp xác nhận cầm của chị Hằng 10 tỷ đồng do chính Hiệp viết. Vũ Đức Hiệp cũng có lời khai xác nhận nội dung này trong quá trình điều tra vào ngày 13, ngày 14 và ngày 20/7/2021 tại Cơ quan an ninh điều tra Công an tỉnh T nhưng chưa được điều tra làm rõ cụ thể để xác định toàn bộ số tiền này là do bị cáo Hiệp dùng thủ đoạn gian dối để chiếm đoạt của chị Hằng hay có những khoản nào là quan hệ dân sự. Để từ đó xác định đúng tính chất, mức độ hành vi phạm tội của Vũ Đức Hiệp về trách nhiệm hình sự cũng như trách nhiệm bồi thường đối với khoản tiền 10 tỷ đồng này.

Tại phiên tòa phúc thẩm, Vũ Đức Hiệp vẫn xác nhận Giấy xác nhận nợ này do chính Hiệp viết và ký tên khi chỉ có bị cáo và chị Hằng nhưng Hiệp viết là để cho chị Hằng đưa cho gia đình chị Hằng không chất vấn về vấn đề vay tiền của nhiều người. Thực tế quá trình điều tra, Hiệp có lời khai phù hợp với nội dung ghi trong giấy này. Nay bị cáo cho rằng việc khai nhận là do bị điều tra viên đánh đập là không có căn cứ để chấp nhận. Lời khai của bị cáo tại cơ quan điều tra phù hợp với nội dung ghi trong giấy xác nhận do bị cáo tự nguyện viết nên có căn cứ xác định bị cáo đã chiếm đoạt của người bị hại số tiền 10 tỷ đồng chứ không phải là 1.735.450.000 đồng như cấp sơ thẩm đã quyết. Vấn đề này chưa được điều tra làm rõ để làm căn cứ xác định trách nhiệm hình sự cũng như trách nhiệm bồi thường đối với số tiền này, thiếu sót của cấp sơ thẩm không thể điều tra làm rõ tại phiên tòa phúc thẩm.

Quá trình điều tra, xét xử cấp sơ thẩm đã đánh giá không đầy đủ hành vi phạm tội của bị cáo dẫn đến quyết định hình phạt không tương xứng với tính chất, mức độ hành vi phạm tội cũng như trách nhiệm bồi thường thiệt hại, làm ảnh hưởng đến quyền và lợi ích hợp pháp được pháp luật bảo vệ của người bị hại. Đây là vi phạm nghiêm trọng trong việc thu thập, đánh giá chứng cứ dẫn đến vụ án bị hủy để điều tra lại theo quy định của pháp luật.

Thông qua vụ án cụ thể này, để tăng cường công tác thực hành quyền công tố và kiểm sát điều tra, kiểm sát xét xử, đồng thời để đảm bảo việc giải quyết vụ án nghiêm minh, toàn diện, đúng quy định pháp luật, không bỏ lọt hành vi phạm tội, Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội thông báo đến các Viện kiểm sát địa phương tham khảo cùng rút kinh nghiệm trong quá trình giải quyết các vụ án hình sự./.

Nơi nhận:

- Đ/c Nguyễn Quang Dũng, PVT VKSTC (b/c);
- Vụ 7 - VKSNDTC (b/c);
- Đ/c Viện trưởng VC1 (b/c);
- VC2, VC3;
- 63 VKSND tỉnh, thành phố;
- Trường Đại học kiểm sát Hà Nội;
- Các Viện nghiệp vụ, VP VC1;
- Lưu: VT VC1, V1.

(23)

**KT. VIỆN TRƯỞNG..
PHÓ VIỆN TRƯỞNG**

Phạm Quốc Khánh

